

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jaroslav Exner

Život a dílo Josefa Krejso

Filozofická fakulta JU, Ústav estetiky a dějin umění

Jaroslav Exner si za téma své bakalářské práce zvolil problematiku života a díla jihočeského malíře a grafika Josefa Krejso. Volba na tohoto autora padla především z důvodů lokálního patriotismu autora předkládané kvalifikační práce, jehož snahou bylo oživit odborný zájem o Krejsovo dílo a problematizovat související památkovou ochranu jeho realizací v architektuře městeček a vsí na horním toku řeky Blanice.

Po úvodním líčení Krejsových osudů během první světové války a malířských začátků na frontě se Exner v životopisné kapitole věnuje malířovým uměleckým úspěchům ve druhé polovině 20. a během 30. let 20. století. Válkou podlomené zdraví umělce však na počátku 40. let zapříčinilo jeho relativně brzkou smrt, jež se stala jedním z důvodů jeho zanedbatelné role v dějinách jihočeského umění. Rovněž tuto skutečnost se autor práce pokusil svým textem napravit. Navazující syntetická kapitola Exnerovy práce se zabývá jednotlivými náměty Krejsova malířského a grafického díla. Exner konstatuje, že nejpočetněji je v Krejsově díle zastoupen motiv krajiny, přičemž se jedná především o krajinu vesnickou, obdělávanou zemědělci či prostředí lesa s dřevorubci. Dále se v Krejsově díle objevují pohledy na jihočeská města, často doplněné opět o stafáž pracujících zemědělců. Tato Krejsova díla tak lze označit jako práce se sociální tematikou, je třeba však poznamenat, že se nejedná o kritiku společenského uspořádání tak, jak ji ve svých dílech sugestivně uplatňoval například grafik Karel Štěch. Krejsovy obrazy, kresby a grafiky jsou spíše zaujatým pohledem na život a práci lidí v krajině, která byla jeho srdci tak blízká. Závěrečnou kapitolu Exner věnoval rozboru tzv. reprezentativního vzorku Krejsova díla, pro nějž vybral rozměrnou malbu s názvem „Mrtvá slat' u Černého kříže na Šumavě“ z roku 1935 a dřevoryt „Šumavská madona“ z roku předchozího. Především zmíněná rozměrná krajina ukazuje Krejsu v jeho nejlepší umělecké kondici, čímž na historika umění klade nemalé nároky.

Volba tématu díla regionálního umělce, jenž stojí zcela mimo kánon českých dějin umění, vystavených důsledně na výkonech úzkého okruhu avantgardistů z velkých městských center, v sobě totiž skýtá řadu úskalí. Pochopitelně není v silách adepta bakalářského titulu všechna zvládnout a napsat kvalifikační práci, která by je nejen zohlednila, ale také důstojně vyřešila. Jaroslav Exner se pustil do vsutku nesnadného úkolu s velkým osobním zaujetím, což je nejvíce znatelné na velmi specifickém způsobu jeho psaní. S trochou nadsázky by se dalo říci, že autor se místy navracel ke starému, vasariovskému sugestivnímu a emocionálně zbarvenému vyprávění o umělcích, jehož cílem bylo zdůraznit význam lokality pro vývoj umění. Toto osobní zaujetí však již dnes nedokáže nahradit vědecké, kritické nahlížení na život a dílo minulých tvůrců, k němž patří především kladení si správných otázek a nabízení pravděpodobných odpovědí na ně. Bohužel, ačkoliv se těchto podstatných otázek Exner v závěru své práce letmo dotknul, nevyužil prostor textu práce k jejich důslednějšímu rozpracování.

Předkládanou práci **doporučuji** k obhajobě a kvůli její popisnosti a určité nekritičnosti klasifikuji známkou **velmi dobře**.

Dne 6. června 2016

Mgr. Hynek Látal, Ph.D.